

**FYLKESMANNEN
I ROGALAND**

Deres ref.:

Vår dato: 02.09.2016

Vår ref.: 2015/2579

Arkivnr.: 471

Hermod Teigen AS
Postboks 486 Brakerøya
3002 DRAMMEN

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

---

www.fylkesmannen.no/rogaland

Oversendelse av tillatelse til mottak om mellomlagring av kasserte kjøretøy og skrapmetall - Hermod Teigen AS, Foss Eikeland i Sandnes kommune

---

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden om tillatelse til Hermod Teigen AS, Foss Eikeland i Sandnes kommune. Vi har besluttet å gi tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 4 uker.

Fylkesmannen gir med dette utslippstillatelse til Hermod Teigen AS, på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf § 16.

Tillatelsen kan ikke tas i bruk før alt som involverer vann og avløp (overvann, spillvann etc), inkludert overvann i byggeperioden, er godkjent av Sandnes kommune, avd. Bymiljø.

Fylkesmannen har, ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

Vi vil understreke at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Denne tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringsøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

1. Bakgrunn

Hermod Teigen søkte 02.06.2015 om tillatelse til mottak og mellomlagring for kasserte kjøretøy og skrapmetall. 18.11.2015 ble det gitt tillatelse til mottak og mellomlagring av kasserte kjøretøy. Det ble gitt avslag på den delen av søknaden som gjaldt metallskrap fordi det manglet opplysninger blant annet knyttet til brannrisiko, mulighet for slukking og avrenning til Figgjovassdraget.

Tillatelsen til mottak og mellomlagring av kasserte kjøretøy ble påklaget av Figgjo Elveeiarlag. Hovedbegrunnelsen for klagen var at en mente at anlegget ville utgjøre en potensiell fare for Figgjoelva. Klagen ble ferdigbehandlet av Miljødirektoratet 27.05.2016. Fylkesmannens vedtak med vilkår ble opprettholdt. Den delen av anlegget som gjelder mottak og mellomlagring av kasserte kjøretøy er derfor endelig avgjort.

17.11.2015 mottok Fylkesmannen flere opplysninger fra Hermod Teigen og 17.03.2016 mottok Fylkesmannen ny søknad knyttet til skrapmetall. Det er denne søknaden Fylkesmannen nå tar stilling til. Søknaden har vært på høring. Det er ikke kommet noen høringsuttalelser knyttet til denne nye søknaden. For oversiktens skyld er høringsuttalelser knyttet til opprinnelig søknad tatt med i teksten som følger. Vi presenterer nå hovedsakelig metalleden av virksomheten, men i og med at lagring av alle fraksjoner er vesentlig for blant annet den totale brannrisikoen ved anlegget nevnes også noe om virksomheten knyttet til kasserte kjøretøy.

2. Generelt om bedriften og søknaden

Plassering

Gnr/bnr 50/71, 50/75 og 50/76, Foss-Eikeland, Sandnes kommune.

Type virksomhet

Behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy og mottak og mellomlagring av skrapmetall.

Fraksjon	Mottak årlig	Lagret samtidig	Status
Kasserte kjøretøy	4000 kasserte kjøretøy	50 ikke miljøsanerte vrak lagret under tak, 20 miljøsanerte vrak lagret inne.	Endelig avgjort i klagesak
Skrapmetall	10 000 tonn	400 tonn.	Søknad som er til behandling

Driftstid

Hele året, kl 07 – 17.

Aktivitet

Avfallet vil bestå av jern- og metallskrap, samt spon. Eventuell utendørs lagring vil skje i containere.

I tillegg til kontroll av mottatte lass og utsortering av evt urenheter vil det foregå sortering, klipping og skjærebrenning for å dele opp større skrapmetall før videre transport. Det vil også foregå

pressing av bilvrak. Det vil bli utarbeidet egne prosedyrer for å avdekke bortgjemt farlig avfall i mottakskontrollen. Eksempelvis kan det være feilsendte beholdere med gass/væske under trykk. I brannrisikovurderingen anbefales det at slike beholdere lagres utendørs når de er oppdaget. All håndtering av inngående skrapmetall vil foregå innendørs i hall hvor en enten har avrenning til tett tank eller til oljeutskiller.

Kompleksfraksjonen er en miks av forskjellig metallholdig avfall som i all vesentlig grad kommer fra kommunale gjenvinningsstasjoner. Miljøsanerte bilvrak er også en del av denne fraksjonen. En fellesnevner for kompleksfraksjonen er at det er en miks av ulike kvaliteter og at det også vil kunne bestå av ikke metallholdige og brennbare deler. Komplekst metall vil etter en kvalitetskontroll leveres videre til fragmentering ved anlegget i Eigersund og skal dermed ha kort oppholdstid ved anlegget og sendes fortløpende videre til behandlingsanlegg når containere er fulle. Det søkes om lagret maksimalt 60 tonn av denne fraksjonen.

Metallspen kommer fra metallbearbeidende industri og er rene fraksjoner av ulike metallkvaliteter. Spen vil kunne inneholde rester av emulgator/skjærvæske og vil derfor bli lagret i en del av hallen hvor avrenning går til tett tank. Spen er en ren metallfraksjon og har ikke innslag av annet avfall. Det vil dermed ikke være varer som går til fragmentering, men direkte til gjenvinningsanlegg. Det vil være minimum 4-5 ulike kvaliteter hvor de mest vanlige er aluminium, rustfritt, syrefast, jern. For å beholde metallverdien og kvaliteten på disse må de lagres separat og inntil mengden er så vidt stor at en kan få en rasjonell transport med trailer/båt til endelig gjenvinning. Det søkes derfor om å lagre opptil 200 tonn.

Andre metallfraksjoner:

Det vil være en rekke ulike virksomheter som kommer med rester av metall fra ulike aktiviteter. Dette kan være bygg- og anleggsvirksomhet, rørleggere, ventilasjonsfirmaer osv. Det aller meste av dette er så vidt rene fraksjoner at de sendes direkte til gjenvinningsindustri og ikke til fragmentering. Som for spon vil det være behov for en viss mellomlagring inntil en får tilstrekkelige mengder til å få en rasjonell transport med trailer/båt.

BrannCon AS har utarbeidet en konsekvensanalyse av 10.02.2016, og Cowi AS har utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse ved brann (rapport NOT-001, versjon 3). Analysen viser at en eventuell brann ved anlegget ikke vil kunne ha uakseptable tredjepartskonsekvenser gitt et verst tenkelig scenario. Forutsetningen er at tiltak gjennomføres. Tiltakenes mulige effekt kan sorteres i fem kategorier:

- Tiltak og rutiner som reduserer sannsynlighet for antennelse
- Tiltak og rutiner som direkte begrenser potensiale for storbrann, gitt et brannforløp.
- Tiltak og rutiner som begrenser brannens vekstpotensiale, og/eller reduserer sannsynlighet for at en brann får utvikle seg i en tidlig fase.
- Tiltak og rutiner som direkte reduserer konsekvens for tredjepart.
- Tiltak og rutiner som vil kunne lette brannvesenets innsats.

Det blir for mye å nevne alle tiltak og rutiner som er nevnt i rapportene, men her er noen sentrale punkter:

Utforming av bygg og arbeidsrutiner:

- Bygg skal være laget av ubrennbare materialer.
- Miljøsaneringen av bilene skal foregå i et separat mindre bygg hvor det vil være lettere å installere brannforebyggende tiltak.
- Det skal være en drift og arbeidsrutine hvor sanerte vrak legges direkte oppi containere etter pressing, og sendes fortløpende ut av anlegget. Det samme prinsippet vil gjelde for sortert

skrapmetall. Ved en slik drift får en isolert brannenergien i flere containere, noe som reduserer storbrannpotensialet betraktelig. Ved branntilløp i container skal den slepes ut av bygget med grabbekran og plasseres på uteområde i god avstand til inntilliggende bygg. Deretter gjennomføres slukking ved å legge lokk på eller ved å skumlegge.

- Ved arbeidsdagens slutt skal det ikke ligge usorterte metaller på de arealer som er avsatt til sortering/pressing.
- Gulv skal etter endt arbeidsdag ryddes rent.

De enkelte fraksjoner- hvor lagret:

- Brann i dekk kan være svært utfordrende å slokke og avgir særskilt ugunstig røyk ved forbrenning, men er ikke et materiale som er lett antennelig. Dekk skal lagres i egen container utendørs ved bygg som er satt av til miljøsanering/verksted. Ved en slik lagring vurderes det at dekkansamlingen er godt avgrenset.
- Barrierer mellom tennkilde og brennbart materiale:
Batteri: Når bilvrak ankommer området vil batteriet fjernes for å unngå at batteri kan utgjøre en tennkilde under arbeid eller lagring.
Skjærebrenner: Bruk av underlag i stål/betong vil hindre at bakken antenner. Tydelig merket område der det ikke blir lagret noe må være eneste område om benyttes for skjærebrenning. Det må være avstand til nærmeste lagret brennbart materiale slik at en ikke får antenning. Gassbeholdere og drivstofftanker bør ikke lagres i nærhet av området for skjærebrenner, da disse har lavt flammepunkt og krever lite energi for å antennes.

Slukking og varsling:

- Brannvernkurs og brannøvelse
- Brannalarmanlegg med direkte varsling til brannvesenet.
- Bygg skal tilrettelegges med brannkummer med kapasitet og plassering ønsket fra Rogaland Brann og redning IKS.

Tegning 16011-500 (vedlegg 4 til tillatelsen) viser en oversikt over anlegget. Her går det fram at det i bygg 1 og korttidslagring på utsiden av dette bygget skal lagres maksimalt 200 tonn metall. Videre skal mengde bilvrak i bygg 3 og 4 ikke overskride 200 tonn. Det legges til grunn at en brann som starter i bygg 1 ikke vil smitte over til bygg 3 og 4 og motsatt. Dette på grunn av avstanden på 21 meter. Erfaringsmessig trengs det 900 m³ for å slukke 200 tonn. Dette er mengder som er håndterbare ved slukkevannskapasitet på 50 l/s. Ved brann i en container tar det 22 minutter å slokke. Det vil ta 5 timer å slokke alle containerne.

Anlegget prosjekteres ut fra at alt overvann skal infiltreres i grunnen og at det ikke skal være noen tilkobling til kommunalt overvannsnett. Det blir gjort rede for planene for utforming av dekker og ulike lag med masser, pukk og kult som vil gi et utjevningsbasseng med bufferkapasitet på 1316 m³. Utjevningsbassenget vil altså kunne ta imot slukkevannet ved en eventuell brann.

Ved en eventuell brann mener Hermod Teigen at det meste av de miljøgifter som eventuelt finnes i kjøretøyene vil følge røykgassene. Noe vil imidlertid også kunne vaskes ut og følge med vannstrømmen. Hermod Teigen mener at konsentrasjonene vil være relativt lave og i stor grad være bundet til partikler. Det påpekes at renseseffekten i sand- og infiltrasjonsmassene sikrer at dette ikke vil ha noen negativ innvirkning på vannet som etter hvert vil følge grunnvannstrømmen og kunne havne i Figgjo elva.

I klageavgjørelsen fra Miljødirektoratet ble det videre poengtert at det ikke fare for økt forurensning fra virksomheten ved en flom, siden virksomheten er lokalisert rundt 40 meter over normal vannstand.

3. Høring

Fylkesmannen gjør igjen oppmerksom på at høringsuttalelsene er knyttet til opprinnelig søknad (av 02.06.2015).

3.1 Høringsuttalelser

Sandnes kommune har i brev av 07.09.2015 gitt følgende uttalelse:

Kommunen etterlyser en analyse av konsekvensene en brann kan få for store skogsområder 330 meter øst for det omsøkte anlegget. Skogsområdet fungerer som friluftst/turområde.

I søknaden står det at ved brann vil slokkevann ikke utgjøre en vesentlig forurensningsfare for verken overvann eller spillvann. Kommunen mener derimot at direkte avrenning til Figgjoelva via overvannsrør eller oppå terrenget er svært sannsynlig dersom det skulle bli brann på anlegget. Figgjoelva har store naturmessige verdier og er vernet og sårbar.

Spillvannsnettleder til IVARs renseanlegg i Mekjarvik (Randaberg). Overvannet fra tomten kan ledes gjennom 600 meter lange kommunale overvannsrør som renner direkte til Figgjoelva som ligger vel 200 meter i luftstrekning vest for tomten. Ved et større utslipp oppå bakken vil dette kunne nå elva etter ca. 300 meter.

I reguleringsbestemmelsene er det krav om lokal overvannshåndtering på tomten. Kommunen mener at av hensyn til Figgjoelva bør det overvannet som mest sannsynlig kan komme til å inneholde forurensning (overvann fra flatene/drensvannet/uhellsutslipp) fortrinnsvis søkes infiltrert i grunnen etter oljeutskilling. Hvis det blir kapasitetsproblemer for lokal overvannshåndtering kan rent takvann ledes direkte til kommunens overvannsledninger. Kommunen mener videre at det i tillegg bør kreves oppsamlingsmuligheter for eventuelt brannslukningsvann og annet forurensende utslipp etableres. Nødvendig oppsamlingsvolum bør beregnes. Tekniske planer for overvannshåndtering må inneholde dimensjoneringsplaner for uhellsutslipp og brannslukkevann, og planene skal være godkjent av Sandnes kommune ved Bymiljø før arbeider på tomten igangsettes.

I anleggsperioden for utbygging av tomten mener kommunen at det må kreves etablert sedimenteringsanlegg for byggegrosvann/overvann, og at dette anlegget ikke kan fjernes før etter godkjenning av Sandnes kommune ved Bymiljø. Partikkelutslipp til Figgjoelva i anleggsperioden må unngås.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har i brev av 02.09.2015 gitt følgende uttalelse:

DSB har ingen innvendinger til søknaden, men de forutsetter at nødvendige risiko- og konsekvensutredende tiltak i forbindelse med vurdering av brann- og eksplosjonsfare blir implementert på anlegget. Det er viktig at virksomheten får kartlagt og risikovurdert eventuelle eksplosjonsfarlige områder på anlegget (i henhold til forskrift av 30.juni 2003 nr. 911 om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer). Dersom det kan dannes eksplosjonsfarlige områder på anlegget er det krav om utarbeidelse av eksplosjonsverndokument.

Videre forutsetter DSB at eventuelle farlige stoffer som kommer inn under forskrift om håndtering av farlig stoff meldes inn til DSB dersom klassifiseringen viser at stoffet er meldepliktig jmfør forskriftens vedlegg 1 og 2. Virksomheten må også merke seg at den plikter å oppfylle forskriftens krav selv om de håndterer/oppbevarer mindre mengde farlig stoff enn mengdene fastsatt i vedlegg 2.

Rogaland brann og redning IKS har i brev av 07.09.2015 gitt følgende uttalelse:

Brannvesenet viser til at det stilles krav om tilfredsstillende slokke- og atkomstmuligheter for brannvesenets personell og utstyr, jf. Byggteknisk forskrift §11-17 (TEK 10). Brannvesenet la ved en tabell med oversikt over redningsmateriell brannvesenet deponerer og tilhørende kriterier for atkomstbehov mht. veibredde, svingradius (indre og ytre), oppstillingsplasser, belastning, høyde og vannleveranse mv.

Videre viser brannvesenet til at:

- Det viktigste blir å forebygge hendelser med tidlig varsling, hvor det er nødvendig å installere avansert slokkeanlegg som kan ta eventuelt brantilløp i en tidlig fase. De viser til brannen hos Westco Miljø på Forus og metallbrannen i Mekjarvik for noen få år siden.
- Dersom uhellet skulle være ute er det viktig å kunne takle hendelsen på en tilfredsstillende måte med nok slokkevann og ikke minst med oppsamlingstank som har tilstrekkelig kapasitet til å takle alt slokkevannet, slik at det ikke forurenser i området.
- Dessuten er det viktig å se området rundt dette anlegget i et større perspektiv hva det kan føre til.

Brannvesenet påpeker at det er meget viktig at dette blir satt i system, for at det skal fungere som tiltenkt og på en forsvarlig måte.

3.2 Hermod Teigen sine kommentarer til høringsuttalelsene:

Kommentar til høringsuttalelsen fra Sandnes kommune:

Hermod Teigen påpeker at ved normale vindforhold i området vil det hovedsakelig være områdene i nord/nordvest som vil bli påvirket av røyk fra en eventuell brann, og at det er sjelden det er vind fra vest slik at skogområdene i øst blir påvirket.

For å klare å ta unna slukkevann må spillvannsledningen ha en kapasitet på 50 l/s og en størrelse på 160 mm. Dersom forbruket av slukkevann overstiger > 40-50 m³ vil slukkevann som er forurenset av avrenning fra brennbart materiale, bli håndtert som annet overvann.

Avslutningsvis skriver Hermod Teigen at det vil bli etablert sedimenteringscontainere som fjerner det meste av partikkelinnhold før eventuelt påslipp til overvannsnett/resipient i forbindelse med anleggsarbeidene i byggefasen.

Kommentar til høringsuttalelsen fra Rogaland brann og redning IKS (BR):

Hermod Teigen skriver at anlegget prosjekteres i tråd med TEK 10 krav, og informerer om at både levering og henting av varer til og fra anlegget vil skje med kjøretøy som er minst like store som de BR forutsetter, slik at de krav BR stiller ivaretas. De kan for øvrig informere om at det planlegges en løsning som sikrer at BR har tilgang til området også utenom ordinære åpningstider.

Videre sier de at risikoanalysen og de tiltak som er planlagt med bl.a. begrenset lagring og separat håndtering av varer i ulike bygg, legger viktige føringer som ivaretas ved detaljprosjektering av anlegget. Hermod Teigen vil for øvrig involvere BR i prosjekteringsarbeidet, slik at en sikrer at de videre tiltak som prosjekteres også ivaretar eventuelle innspill fra BR. Rutiner knyttet til brann og beredskap vil være en del av internkontrollsystemet.

Kommentar til høringsuttalelsen fra DSB:

Hermod Teigen informerer om at nødvendige risiko- og konsekvensreducerende tiltak i forbindelse med brann og eksplosjonsfare vil være en naturlig del av den risikovurdering som vil bli utført når den endelige løsningen er klar. Hermod Teigen sier at de lagrede mengder med brannfarlige væsker vil være så små at det ikke vil være noen meldeplikt i tråd med regelverket for farlig stoff.

Risikovurdering av eksplosjonsfare, samt utarbeidelse av eksplosjonsvernsdokument vil bli utført i detaljfasen av prosjektet.

4. Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingen suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravet i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Naturmangfoldlov

Naturmangfoldloven (NML) krever at beslutninger skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant, jf. § 7, §§ 8-12. Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Etter § 4 i NML (forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer) skal mangfoldet av naturtyper, herunder artsmangfold og økosystemfunksjoner, ivaretas så langt det anses rimelig. Videre sier § 5 (forvaltningsmål for arter) at artene og deres økologiske funksjonsområder så langt det er nødvendig skal ivaretas på lang sikt.

Vannforskriften (nasjonale mål)/EUs vanndirektiv

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler inn vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriftens § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten «Figgjoelva» endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

5. Fylkesmannens vurdering og begrunnelse for fastsatte vilkår

Hermod Teigen søker om etablering i et område nær det sårbare Figgjovassdraget. Det har vært en del branner i avfallsanlegg de siste årene. Fylkesmannen er spesielt opptatt av at den driften som planlegges ikke utgjør en stor brannfare, og at dersom det likevel skulle brenne at den ville være håndterbar og ikke medføre forurensende avrenning til Figgjo.

I opprinnelig søknad var det flere faktorer knyttet til blant annet brannrisiko som var mangelfullt beskrevet som gjorde at mottak av metallskrap ble avslått. Med den nye søknaden er det kommet flere opplysninger og grundigere vurderinger fra Hermod Teigen. Dette gjør at Fylkesmannen nå gir tillatelse også til mottak av metallskrap.

Hermod Teigen har blant annet gjort grundigere rede for de ulike metallskrapfraksjonene og håndtering og lagring av disse. Det er også beskrevet nærmere hvilke arbeidsrutiner bedriften ønsker å iverksette. Fylkesmannen har tatt flere sentrale krav inn i tillatelsen, for eksempel krav om lagring i containere, hvor mye som kan lagres hvor, at alt mottatt avfall skal være gjennomgått ved arbeidsdags slutt og at gulv skal feies hver dag etter endt arbeidsdag. Disse kravene vil bidra til at faren for at brann oppstår minskes. Dersom det skulle begynne å brenne viser dokumentasjonen at det sannsynlig at den vil den være håndterbar og ikke medføre forurensende avrenning til Figgjo.

Fylkesmannen har i tillatelsen stilt krav om at alle rutiner og planer skal sendes inn innen 10.12.2016. De må foreligge på alle språk som brukes i virksomheten.

Driftsrutinene som Hermod Teigen planlegger å gjennomføre stiller store krav til ansvarlig leder ved bedriften som må ha gode system for gjennomføring av internkontrollen. For å sikre at sentrale arbeidsrutiner blir fulgt opp har Fylkesmannen stilt krav om journalføring. Ved tilsyn vil dette bli etterspurt. Videre har vi stilt krav om at ansvarlig leder må ha dokumentert kompetanse på utarbeiding av internkontrollsystem.

6. Varsel om gebyr

Fylkesmannen varsler med dette at Hermod Teigen skal betale gebyr på kr. 23 400 for Fylkesmannens behandling av søknaden, jf forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 39-5. Eventuelle merknader til varslet må sendes innen Fylkesmannen innen 3 uker, jf forvaltningslovens §16.

7. Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 4 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass fylkesmiljøvernssjef

Kristin Espeset
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Kristin Espeset
Saksbehandler telefon: 5156 8878
E-post: fmrokes@fylkesmannen.no

Kopi til:

Måfrid Bjørnsen	Kvernelandsveien 136	4323	SANDNES
Time kommune	Postboks 38	4349	Bryne
Sandnes Betong AS	Foss-Eikeland	4323	SANDNES
Gustav Stokkeland	Kvernelandsveien 142	4323	SANDNES
Norsk Scania Eiendom AS	Postboks 143 Skøyen	0212	OSLO
Sissel Karlsen	Kvernelandsveien 134	4323	SANDNES
Arbeidstilsynet	Postboks 4720 Sluppen	7468	Trondheim
Bente Kristin og Jon Arne Røstbø	Kvernelandsveien 132	4323	SANDNES
Sandens Betong AS	Foss-Eikeland	4323	SANDNES
Ull AS	Postboks 829 sentrum	4004	STAVANGER
Olav Frøyland	Kvernelandsveien 148	4323	SANDNES
Rogaland Brann og redning IKS	Jærveien 107	4318	SANDNES
Geir Hegre	Kvernelandsveien 144	4323	SANDNES
Figgjo elveeigarlag ved Steinar Egeland	Postboks 146	4358	KLEPPE
Jarle og Kjellaug Pollestad	Kvernelandsveien 138	4323	SANDNES
Margunn Vatne	Vigderneset 56	4053	RÆGE
Torill Ueland	Varafjellstubben 11	4330	ÅLGÅRD
Sandnes kommune	Postboks 583	4305	Sandnes
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap ved Hege Bjørneseth	Postboks 2014	3103	TØNSBERG
Tor Solheim	Jærvegen 904	4352	KLEPPE

FYLKESMANNEN I ROGALAND

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven Hermod Teigen AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf § 16, og forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 4-7 og 11-6. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Bedriftsdata

Bedrift	Hermod Teigen AS
Beliggenhet/gateadresse	Fosseikevegen 14, 4323 Sandnes
Postadresse	Postboks 486 Brakerøya, 3002 Drammen
Kommune og fylke	Sandnes, Rogaland
Org. nummer (bedrift)	971 780 134
Gårds- og bruksnummer	50/71, 50/75, 50/76
NACE-kode og bransje	38.320 Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹
2015.0848.T	1102.0247.01	3
Tillatelse gitt: 18.11.2015	Endringsnummer: 1	Sist endret: 02.09.2016
Marit Sundsvik Bendixen ass. fylkesmiljøvernssjef	Kristin Espeset Senioringeniør	

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrifter.

¹ Jf forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Produksjonsforhold

1.1 Hva tillatelsen gjelder

Tillatelsen gjelder forurensning fra:

- behandling av kasserte kjøretøy
- mottak, behandling og lagring av skrapmetall

1.2 Rammer for avfallstyper, årlig mottak og mengde mellomlagret avfall

Samlet maksimalt årlig mottak av avfall er som følger:

Fraksjon	Mottak årlig	Maksimalt lagret samtidig
Kasserte kjøretøy	4000 kasserte kjøretøy	50 ikke-miljøsanerte, 20 miljøsanerte
Metallavfall	10 000 tonn	400 tonn

Avfallsfraksjon	Maksimal mengde årlig mottatt (tonn)	Mellomlagret samtidig (tonn)
Komplekst skrap	2500	60
Sponfraksjoner (jern, aluminium, rustfritt, div. spon)	2000	100
Tynnjern	1500	60
Grovjern	2000	60
Syrefast	900	50
Aluminium, kobber og andre rene metaller	800	40
Kabel (aluminium og kobber)	300	30

Vilkår 3.4 og 3.5 setter rammer for hvor på anlegget lagring skal foregå.

1.4 Driftstid

Mandag – lørdag 07.00 – 17.00.

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens vilkår 4 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble framlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1 til denne tillatelsen. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i vilkår 4 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes. Variasjoner i utslippene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår 4 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf internkontrollforskriften² § 5, punkt 7.

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har, eller kan få, forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i henhold til vilkår 9.4.

2.6 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Følgende dokumentasjon knyttet til drift av anlegget skal foreligge (listen er ikke uttømmende):

- driftsinstrukser
- driftsjournaler
- mottakskontroll
- demonteringsmetoder og flytskjema
- vedlikeholdsrutiner
- spilloppsamlingsystem
- miljørisikovurdering (med brannteknisk vurdering av anlegg og drift)
- beredskapsplan (brann ved anlegget, akutt forurensning)
- plan for kompetanseutvikling

---

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, fastsatt 06.12.1996.

Alle rutiner og planer må foreligge på alle språk som brukes i virksomheten. Fylkesmannen vil innen 10.12.2016 ha tilsendt driftsrutiner og planer (for eksempel beredskapsplan) på alle språk som brukes i virksomheten.

2.7 Krav til regnskap ved lagring av farlig avfall

Lagret farlig avfall skal medtas i bedriftens årlige regnskap i tråd med regnskapsloven slik at de framtidige kostnadene til behandlingen av dette avfallet framkommer i regnskapet.

2.8 Krav til kompetanse

Bedriften plikter å påse at alle som innehar en lederrolle, i tillegg til personell som håndterer farlig avfall, har nødvendig kunnskap og kompetanse om farlig avfall, for å sikre at det farlige avfallet blir håndtert på en miljømessig forsvarlig måte. Bedriften skal råde over tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisikoen for sin virksomhet.

Bedriften skal ha en plan for hvordan kompetansen og kunnskapen skal økes for personellet som håndterer avfall og farlig avfall. Ansvarlig leder ved bedriften må ha en dokumentert kompetanse på utarbeiding av internkontrollsystem.

2.9 Sikring

Bedriften skal sørge for at uvedkommende hindres adgang til mottatte kasserte kjøretøy, usortert metallavfall, utsorterte fraksjoner, farlig avfall og restavfall. Arealer som anvendes til virksomhet etter denne tillatelsen skal være inngjerdet eller på annen måte adgangsbegrenset.

Det tillates ingen lagring av vrak eller annet avfall utenfor inngjerdet område, heller ikke rent midlertidig.

2.10 Skjerming mot innsyn

Mottatte kasserte kjøretøy, mellomlagret avfall og utsorterte fraksjoner skal være skjermet mot innsyn.

2.11 Avskjæring av overvann

Overvannstilsig fra omkringliggende områder skal avskjæres.

3. Mottak, håndtering, sortering og lagring av avfall

3.1 Mottakskontroll

Bedriften skal til enhver tid ha en oppdatert og detaljert arbeidsinstruks for hvordan mottak av avfall ved anlegget skal foregå. Bilbatteri tas ut umiddelbart etter at bilvrak er kommet inn på anlegget. Farlig avfall inkludert elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall) fjernes fra containere med metallskrap i mottak.

Dersom grensen for tillatt mengde lagret er nådd skal det ikke tas inn mer avfall på anlegget.

3.2 Lagring og håndtering av kasserte kjøretøy og bildeler

Lagring og demontering av kasserte kjøretøy/bildeler skal skje slik at hensynet til helse, miljø og sikkerhet ivaretas.

Vedlegg 1 til avfallsforskriftens kap 4, «Tekniske minimumskrav til behandlingsanlegg for kasserte kjøretøyer» stiller krav til hvilke områder som trenger fast ugjennomtrengelig dekke for å beskytte mot grunnforurensning.

For å ivareta muligheten for tilfredsstillende miljøsanering og gjenvinning i etterkant og for å hindre forurensning, er det ikke tillatt å stable ikke-miljøsanerte vrak i høyden. Det er maks lov til å lagre 50 ikke-miljøsanerte vrak samtidig, jf. pkt. 1.2.

3.3 Miljøsanering av kasserte kjøretøy

Minimumskrav for hvilke komponenter som skal fjernes fra de kasserte kjøretøyene er stilt i avfallsforskriftens kap. 4, vedlegg 1. Virksomheten plikter å drive i henhold til disse kravene.

Miljøsaneringen skal foregå under tak.

3.4 Risikoreduserende tiltak og brannsikkerhet

- Alt skrapmetall skal plasseres i containere. Det tillates ingen lagring på gulv bortsett fra i forbindelse med selve sorteringen av metallet. Ved arbeidstids slutt skal det ikke forekomme avfall som ikke er sortert på anlegget.
- Gulv skal ved arbeidstids slutt feies reint.
- Ved arbeidstids slutt, eller når containerne er fulle, skal alle containere som inneholder komplekst metall, restavfall eller eventuelt andre brennbare fraksjoner på anlegget, ha lokk på.
- Ledningsnett, overvannsløsning, plassering av tett tank og oljeutskiller går fram av tegning H001 (vedlegg 2) og tegning H008 (vedlegg 3).
- Hermod Teigen AS skal etablere de branntekniske tiltak knyttet til bygget og tiltak knyttet til varslings og slukking som går fram av søknaden. Virksomheten må gjennom jevnlig risikovurdering som er en del av internkontrollen, vurdere om ytterligere tiltak er nødvendig.
- Det er ikke tillatt å røyke inne i noen av byggene eller i overbygget uteområde (bygg 4).

3.5 Lagring

Tegning 16011-500 (vedlegg 4) og 16011-101 (vedlegg 5) viser hvordan lagringen ved anlegget skal foregå. Her vises det også hvor mye som kan lagres hvor på de ulike delene av anlegget. I teksten under angis også spesifikt hvor de ulike avfallstypene kan lagres og maksimale lagringsmengder.

Det kan lagres opp til 50 ikke-miljøsanerte vrak under tak i bygg 4. Det er ikke tillatt å stable ikke-miljøsanerte vrak. Den totale mengden avfall må ikke overstige 200 tonn samlet i bygg 3 og 4. I bygg 3 skal det foregå miljøsanering.

I bygg 1 kan det lagres opp til 20 miljøsanerte bilvrak samtidig. Videre kan det lagres sortert metall i dette bygget. Total mengde lagret (inkludert miljøsanerte bilvrak) bygg 1 og i containere utenfor bygg 1 kan ikke overstige 200 tonn. Detaljert beskrivelse av hva som skal lagres hvor av sorterte metallfraksjoner i bygg 1 er vist i tegning 16011-101.

Anlegget kan mellomlagre avfall som oppstår som følge av miljøsaneringen av kasserte kjøretøy. Det kan lagres inntil 11 m³ farlig avfall samtidig på anlegget. I tillegg kan det lagres bilbatterier. Det er krav om at farlig avfall skal leveres minst en gang pr år så sant totalmengden overstiger 1 kg. Lagring av gjenvunnet bensin holdes utenfor regnskapet for

lagring av farlig avfall. Farlig avfall fra miljøsanering av kasserte kjøretøy og dekk skal lagres som vist på tegning 16011-500.

Det tillates ingen lagring av avfall andre steder på anlegget enn det som er oppgitt over.

4. Utslipp til vann

4.1 Utslippsbegrensninger

Bedriften skal sørge for at håndteringen av avfall ikke medfører forurensende utslipp til vann ved søl og lekkasjer og andre lignende utslipp. Dette forutsetter blant annet at virksomheten til enhver tid har oversikt over hvilket skrap som inneholder farlig avfall.

Det skal tas én prøve to ganger i året i vannet fra oljeutskilleren, jf pkt 10.1. Oljekonsentrasjonen i utslippet fra oljeutskiller skal ikke overstige 20 mg/l. Oljeutskiller skal være påkoblet offentlig spillvannsnett.

For øvrig skal ikke utslippet fra oljeutskiller være forurenset med prioriterte stoffer, jf vedlegget til denne tillatelsen. Utførte målinger av disse prioriterte stoffer skal kunne dokumenteres. Det skal dokumenteres at oljeutskillerer er riktig dimensjonert for vannmengden som skal tilføres.

For prøvetaking og rapportering, se vilkår i pkt 10.

4.2 Sanitæravløpsvann

Bedriftens sanitæravløpsvann skal ledes til offentlig avløpsnett³. Påkobling skal være godkjent av kommunen.

5. Avfall

5.1 Generelle krav

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften.

Alt avfall skal lagres på en slik måte at det ikke er skjemmende eller fører til fare for, avrenning eller annen forurensning. Avfallet skal ikke lagres unødig før det sorteres og videresendes for gjenvinning eller sluttdisponering. Avfall skal leveres til godkjent mottak. Det er ikke tillatt å deponere næringsavfall på eget område.

5.2 Farlig avfall

Farlig avfall skal håndteres i samsvar med avfallsforskriftens kapittel 11.

Farlig avfall skal leveres minst én gang årlig. Farlig avfall som lagres i påvente av levering/henting, skal være merket slik at avfallet kan identifiseres, og skal sikres slik at lagringen ikke medfører avrenning til grunnen, overflatevann eller avløpsnett. Lageret skal også være sikret mot avdamping av forurensende stoffer til luft. Lageret skal dessuten være sikret mot adgang for uvedkommende.

---

³ Jf forurensningsforskriften kapittel 15A om påslipp.

6. Grunnforurensning

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter i sjø utenfor anlegget, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette. Graving eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn, trenger tillatelse fra Fylkesmannen etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁴.

7. Testing og substitusjon av kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁵

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁶.

8. Støy

8.1 Maksimalt tillatt støynivå

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19)	Kveld (kl.19-23)	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
$L_{pAekv12h}$	$L_{pAekv4h}$	$L_{pAekv8h}$	L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{AFmax} er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og

⁴ Jf forurensningsforskriften kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

⁵ Jf Produktkontrollloven § 3a

⁶ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for ny bebyggelse av forannevnte type som blir etablert på steder der støybidraget fra bedriften overskrider eller forventes å kunne overskride fastsatte grenser i tillatelsen.

9. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

9.1 Miljøriskovurdering

Bedriftens miljørisikovurdering skal oppdateres ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljøriskovurderingen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Miljøriskovurderingen skal inneholde en brannteknisk vurdering av anlegg og drift.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

9.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

9.3 Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikovurderingen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum én gang pr. år.

9.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift ⁷. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

---

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning, fastsatt 09.07.1992.

10. Utslippskontroll, journalføring og rapportering til Fylkesmannen

10.1 Utslippskontroll

Bedriftens kontroll over egne utslipp skal være kvalitetssikret. Analyser skal utføres av akkreditert laboratorium. Måleprogrammet skal inngå i bedriftens internkontrollsystem.

Det skal tas utslippsmålinger to ganger pr år. Det skal være full produksjon/drift ved virksomheten, og minst normal nedbør når utslippsmålingene foretas. Målingene skal gjøres før tømning av oljeutskiller.

10.2 Journalføring

Det skal føres journal, minimum hver uke, over behandlingen av mottatte bilvrak og tilhørende behandling av farlig avfall.

Det skal føres journal over mengde farlig avfall ved anlegget. I tillegg skal det registreres avfallsmengder ut fra anlegget, mottaker eller behandler av det farlige avfallet, og dato for levering. Slike journaler skal være skriftlige og oppbevares i minst 5 år, slik at myndighetene kan kontrollere bedriftens virksomhet.

Tømning av oljeutskiller og disponering av avfallet skal journalføres. Kvittering for lovlig innlevering av avfallet skal kunne framlegges.

Det skal være et avvikssystem der feilleveranser (som for eksempel iblandet farlig avfall innimellom mottatt skrapmetall) blir journalført og avviksbehandlet.

Det skal være en daglig loggføring på at lokk er lagt containerne og at gulvet er feiet, jf vilkår 3.4.

10.3 Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere i samsvar med det til enhver tid gjeldende rapporteringssystem.

11. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

12. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

13. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger.

Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁸. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e). Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen. Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

14. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

---

⁸ Avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall

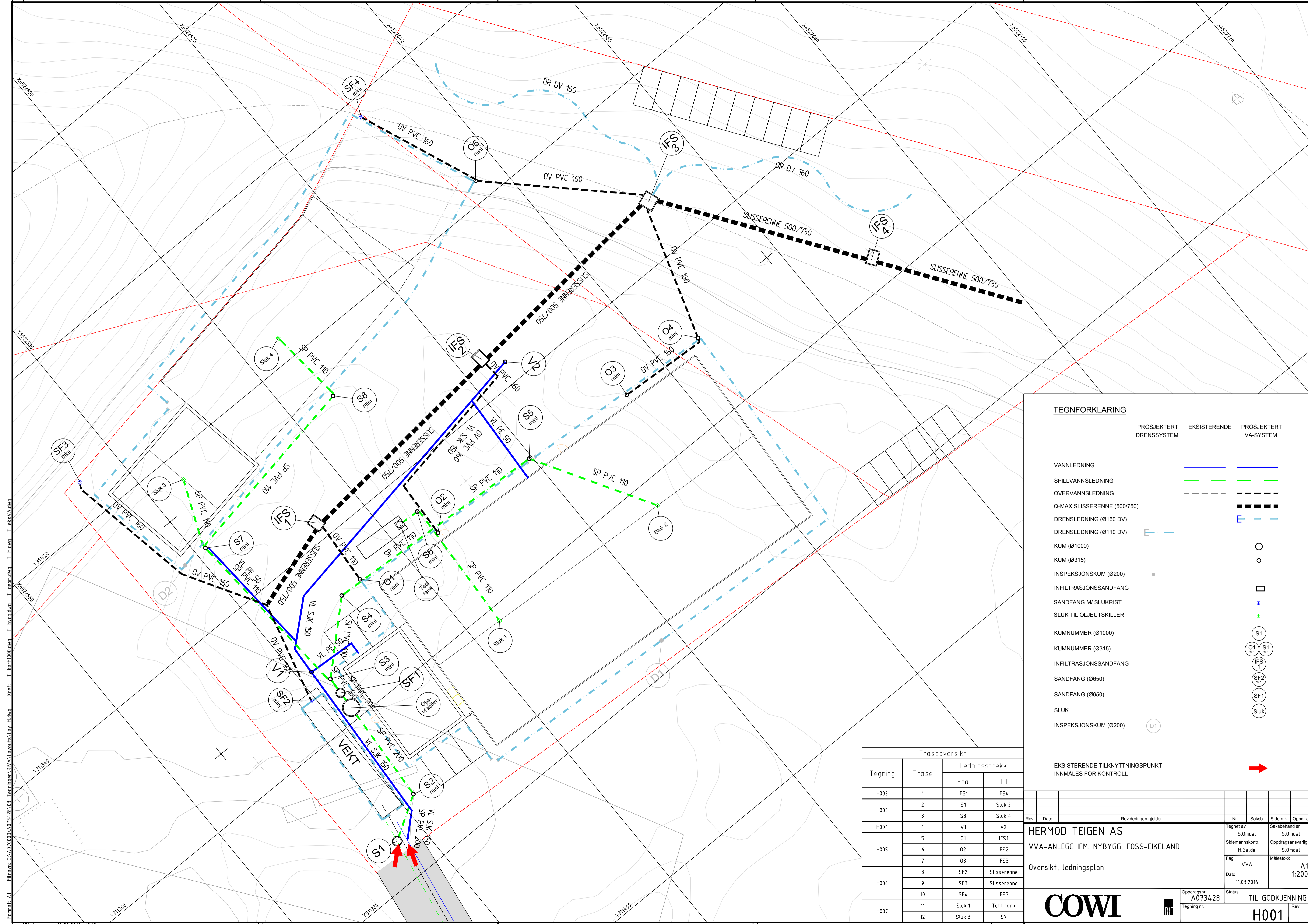
Vedlegg**Vedlegg 1: Liste over prioriterte stoffer, jf vilkår 2.1.**

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i punkt 4 flg., eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6-tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre (PFOA)	
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenylytinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5

TEGNFORKLARING

	PROSJEKERT DRENSYSTEM	EKSISTERENDE	PROSJEKERT VA-SYSTEM
VANNLEDNING			
SPILLVANNLEDNING			
OVERVANNLEDNING			
Q-MAX SLISSERENNE (500/750)			
DRENSLEDNING (Ø160 DV)			
DRENSLEDNING (Ø110 DV)			
KUM (Ø1000)			
KUM (Ø315)			
INSPEKSJONSKUM (Ø200)			
INFILTRASJONSSANDFANG			
SANDFANG M/ SLUKRIST			
SLUK TIL OLJEUTSKILLER			
KUMNUMMER (Ø1000)			
KUMNUMMER (Ø315)			
INFILTRASJONSSANDFANG			
SANDFANG (Ø650)			
SANDFANG (Ø650)			
SLUK			
INSPEKSJONSKUM (Ø200)			
EKSISTERENDE TILKNYTTNINGSPUNKT INNMÅLES FOR KONTROLL			

Traseoversikt

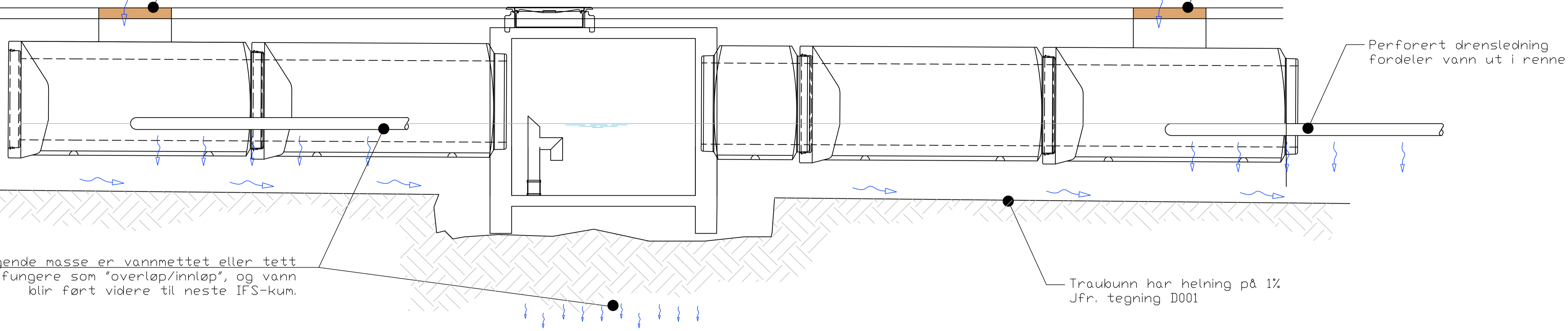
Tegning	Trase	Ledningsstrek	
		Fra	Til
H002	1	IFS1	IFS4
H003	2	S1	Sluk 2
	3	S3	Sluk 4
H004	4	V1	V2
	5	O1	IFS1
H005	6	O2	IFS2
	7	O3	IFS3
	8	SF2	Slisserenne
H006	9	SF3	Slisserenne
	10	SF4	IFS3
H007	11	Sluk 1	Telt tank
	12	Sluk 3	S7

HERMOD TEIGEN AS		Tegnet av	Saksbehandler
VVA-ANLEGG IFM. NYBYGG, FOSS-EIKELAND		S.Omdal	S.Omdal
Oversikt, ledningsplan		Sidemannkontr.	Oppdragsansvarlig
		H.Galde	S.Omdal
		Fag	Målestokk
		VVA	A1
		Dato	1:200
		11.03.2016	
Oppdragsnr. A073428		Status	
Tegning nr.		TIL GODKJENNING	
COWI		H001	

Filnavn: D:\A073428\03_Tegninger\RYVA\Ledningsplan.dwg Xref: I_kart1000.dwg I_bygg.dwg I_egen.dwg I_Hdvg I_eksVA.dwg
 Format: A1 Plott: sfom 14.03.2016 10:10

Qmax Storm Slukrist
Settes på hvert 2. rør

Qmax Storm Slukrist
Settes på hvert 2. rør

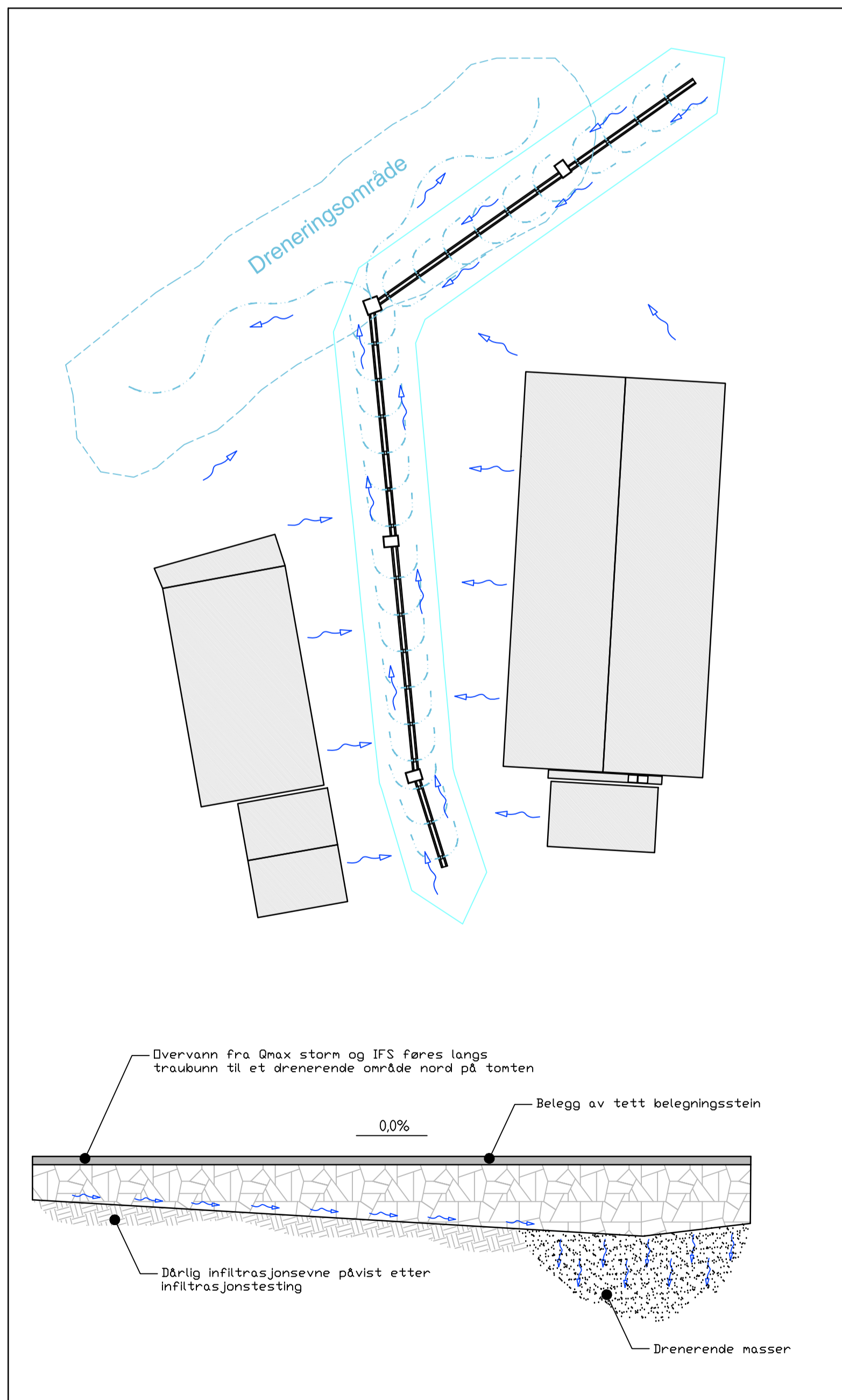

Dersom underliggende masse er vannmettet eller tett vil drenerør fungere som "overløp/innløp", og vann blir ført videre til neste IFS-kum.

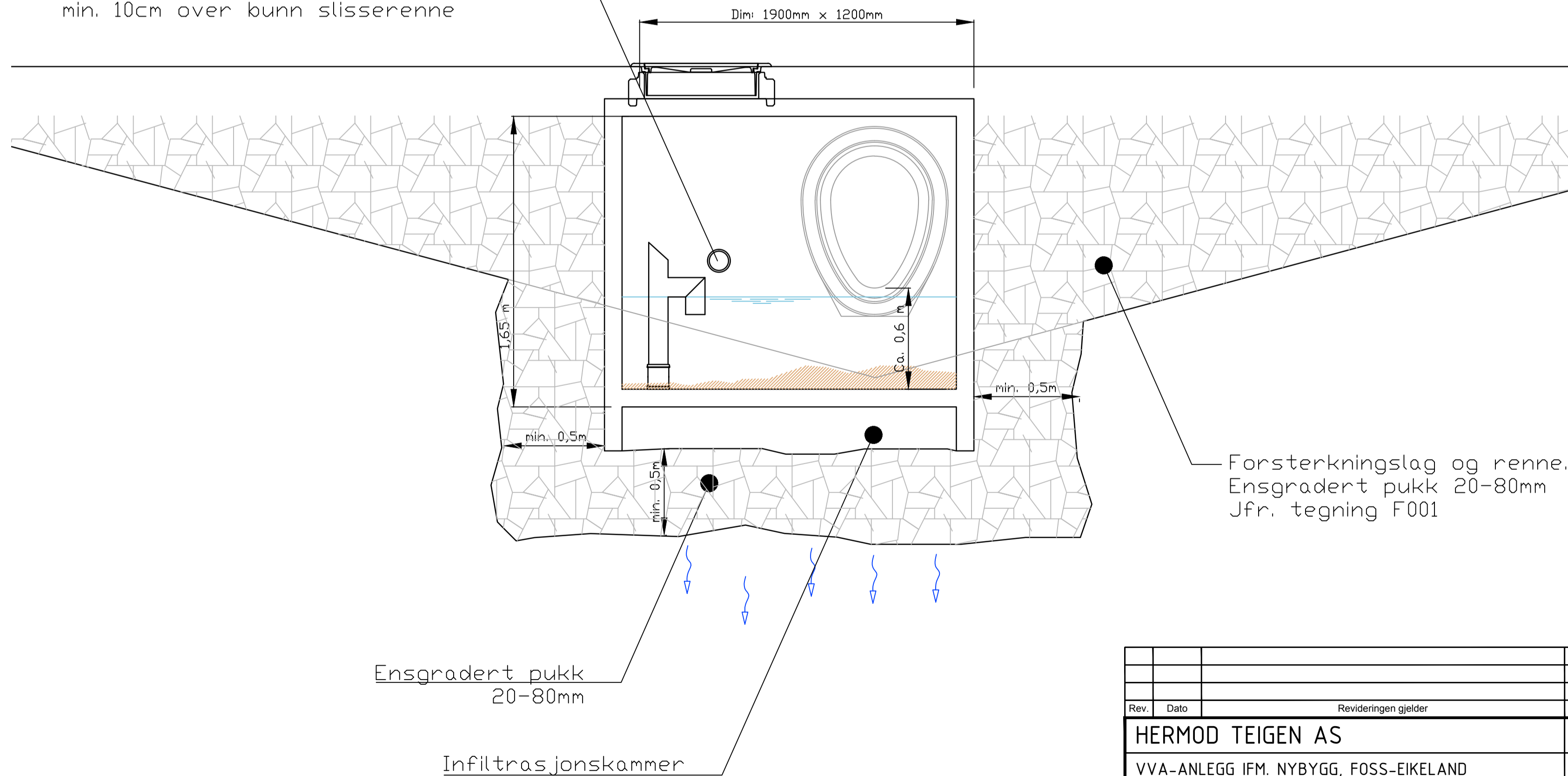
Traubunn har helning på 1%
Jfr. tegning D001

OVERVANNSHÅNDTERING

STYRT INFILTRASJON

Innløp (OV-ledn) kjernebores
min. 10cm over bunn slisserenne

Forsterkningslag og renne.
Ensgadert puk 20-80mm
Jfr. tegning F001

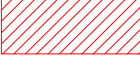

Ensgadert puk
20-80mm

Infiltrasjonskammer

Rev.	Dato	Revideringen gjelder	Nr.	Saksb.	Sidem.k.	Oppdr.a.
HERMOD TEIGEN AS			Tegnet av	Saksbehandler		
VVA-ANLEGG IFM. NYBYGG, FOSS-EIKELAND			S.Omdal	S.Omdal		
Prinsipp, overvannshåndtering			Sidemanskontr.	Oppdragsansvarlig		
Styrt infiltrasjon			H.Galde	S.Omdal		
			Fag	VVA	Målestokk	A1
			Dato	11.03.2016		1:20 1:500
COWI			Oppdragsnr.	Status	TIL GODKJENNING	
			A073428			
			Tegning nr.	Rev.	H008	

Filnavn: C:\A073428\03_Tegninger\RYVA\lavus\1\lav_H.dwg Xref: I_kart1000.dwg I_bygg.dwg I_egen.dwg I_H.dwg I_eksVA.dwg

BRANNSYMBOLER

- EI 60 A2-s1.d0
- RØMNINGSRETNING
- ANGREPSVEI
- EI₂ 60-S_a
- HÅNDSLØKKEAPPARAT
- BRANNSLANGE
- SONE SKJØRBRENNING
- SONE PRESSING /SORTERING
- TAK EI 60 [A 60]
- CONTAINER KAPASITET 15 TONN

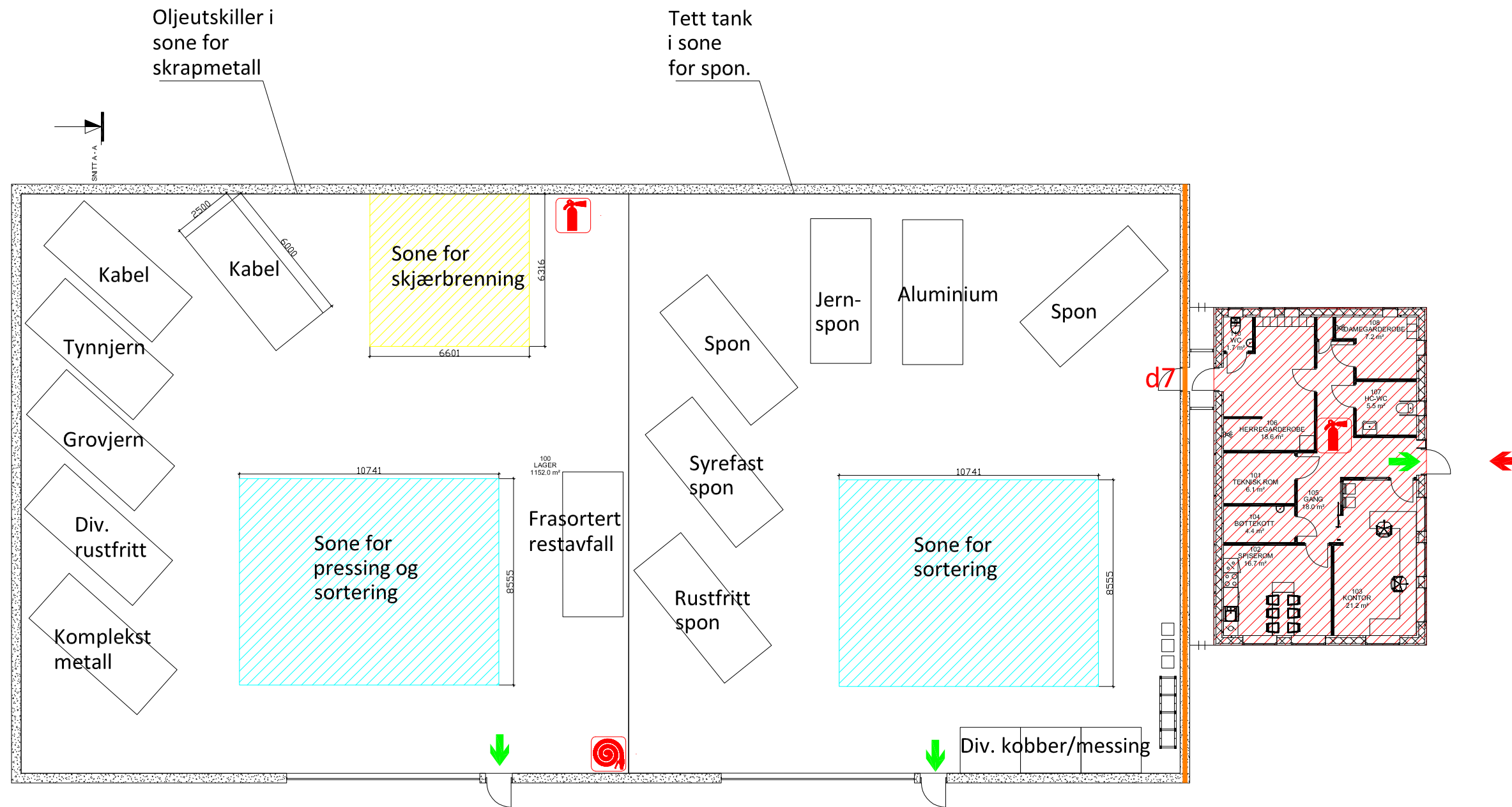
Informasjon:
Brannklasse 1
Risikoklasse 2

Det skal installeres:
-Brannalarmanlegg
-Ledesystem

Ikke sortert metall avfall skal kun stå i egen sone for sortering/pressing. Metall skal sorteres fortløpende. Det tillates kun lagring i containere.

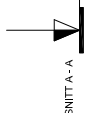
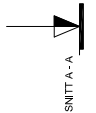
KONSEPTTEGNING

01	.	Presistert krav til lagring	09.08.16	RD
Rev.	Antall	Revideringen gjelder	Dato	Sign.
				Saksbeh.
				RD
				Tegn. av
				RD
				Kontroll
				VK
Prosjekt	Teigen Foss Eikeland			Prosj. nr.
				160110
Tegn. navn	Branntegning 1. etg Lager			Rev.
				1
Målestokk	1:200	Tegn. nr.	16011-101	
Dato	01.02.2016			

Oljeutskiller i sone for skrapmetall

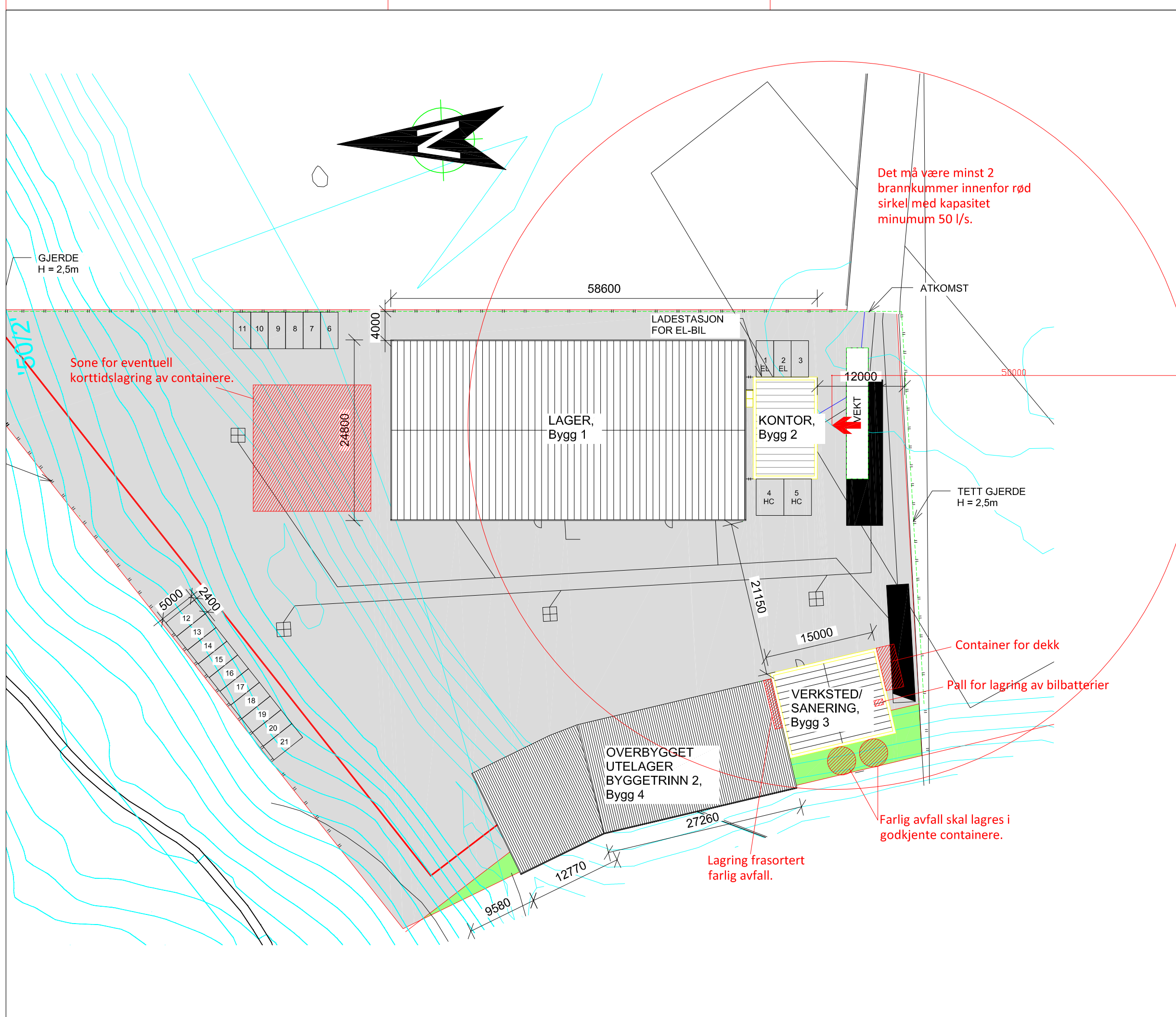
Tett tank i sone for spon.

BRANNSYMBOLER

ANGREPSVEI

Informasjon:
 Brannklasse 1
 Risikoklasse 2

Det skal installeres:
 -Brannalarmanlegg
 -Ledesystem

Begrensning lagring:
 -Samlet mengde metall i bygg 1 og korttidslagring skal ikke overskride 200 tonn.
 -Samlet mengde bilvrak i bygg 3 og 4 skal ikke overskride 200 tonn.

KONSEPTTEGNING

Rev.	Antall	Revideringen gjelder	Dato	Sign.
01	.	Oppdatert med krav til lagring	09.08.16	RD
Rev.	Antall	Revideringen gjelder	Dato	Sign.

	Saksbeh.	RD
	Tegn. av	RD
Øksnevad Næringspark, Engelsvollveien 264, 4353 Klepp St. Tlf. 920 73 372 Mail. post@branncon.no	Kontroll	VK
	Prosjekt	Teigen Foss Eikeland
Tegn. navn	Branntegning Situasjonsplan	
Rev.	01	
Målestokk	1:500	Tegn. nr. 16011-500
Dato	01.02.2016	